

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Tomáše Rychlého, Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Ing. Radovana Havelce a Mgr. Jitky Zavřelové, rozhodl o návrhu **Městského soudu v Brně** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Energetickým regulačním úřadem**, se sídlem v Jihlavě, Masarykovo náměstí 91/5, a dalších účastníků sporu vedeného u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 19 C 329/2024, o žalobě na určení neexistence pohledávky: žalobkyně **KRÁLOVOPOLSKÁ a.s.**, se sídlem v Brně, Křižíkova 2989/68a, IČ 46347267, zastoupená JUDr. Alešem Ondrušem, advokátem, se sídlem v Brně, Bubeníčкова 502/42, a žalovaná **EG.D Holding, a.s.**, se sídlem v Brně, Lidická 1873/36, IČ 28085400,

t a k t o :

P ř í s l u š n ý vydat rozhodnutí ve věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 19 C 329/2024, o žalobě na určení neexistence pohledávky, **j e s o u d .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným zvláštnímu senátu dne 23. 9. 2025 se Městský soud v Brně (dále jen „navrhovatel“) domáhal, aby zvláštní senát zřízený podle zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“) rozhodl tvrzený kompetenční spor ve věci vedené u téhož soudu pod sp. zn. 19 C 329/2024.

[2] Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

[3] Žalobkyně podala dne 13. 12. 2024 navrhovateli žalobu, v níž se domáhala, aby navrhovatel určil, že žalobkyně není povinna zaplatit žalované pohledávku ve výši 1,013.607,31 Kč, vyúčtovanou fakturou žalované č. 7060183267. V žalobě uvedla, že dne 20. 4. 2021 uzavřela se žalovanou (jako provozovatelkou nadřazené distribuční soustavy) smlouvu o připojení lokální distribuční soustavy („LDS“ a „smlouva o připojení LDS“). Žalovaná žalobkyni vyúčtovala výše uvedenou částku za „překročení rezervovaného výkonu“. Žalobkyně tuto částku „reklamovala“ u žalované, která „reklamaci“ neuznala a tvrdila, že dne 11. 5. 2024 došlo k překročení sjednaného rezervovaného výkonu z důvodu soudobého

využití hlavního a záložního napájení LDS a že k situaci došlo „jednoznačným zaviněním“ na straně žalobkyně jako provozovatele LDS. Žalobkyně v žalobě sporovala právo žalované na zaplacení sporné částky a její postup označila za „výkon práva v rozporu s dobrými mraví“ s tím, že došlo „k pouhé výměně elektrické energie a nikoli k překročení rezervovaného výkonu“.

[4] Žalobkyně dále v žalobě uvedla, že naléhavý právní zájem dle § 80 o. s. ř. spatřuje v tom, že na LDS je odběratelsky navázáno 54 subjektů včetně dvou středních škol a dvou zdravotnických zařízení. Existuje tedy dle žalobkyně „naléhavý veřejný zájem“, aby tyto subjekty nebyly svévolným jednáním žalované odpojeny od dodávek elektřiny. Právě tím žalovaná hrozí pro případ, že částka za překročení rezervovaného výkonu nebude zaplacená.

[5] K žalobě žalobkyně přiložila (mimo jiné) usnesení Energetického regulačního úřadu (dále jen „ERÚ“) ze dne 17. 10. 2024, čj. 12786-3/2024-ERU, o odložení návrhu žalobkyně na určení neexistence výše uvedené pohledávky dle § 43 správního řádu. ERÚ své usnesení odůvodnil nedostatkem věcné příslušnosti k rozhodnutí o návrhu žalobkyně. Podle ERÚ žádné ustanovení obsažené v § 17 odst. 7 písm. a) až c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), nezakládá jeho pravomoc. Připustil, že § 17 odst. 7 písm. c) energetického zákona, jímž je stanovena pravomoc ERÚ rozhodovat (mimo jiné) spory o připojení nebo přístupu k distribuční soustavě, vymezuje tuto pravomoc „příliš obecným způsobem“. Přesto však rozhodováním o připojení nebo přístupu nelze rozumět určování neexistence práva druhé smluvní strany. Podle ERÚ je jeho pravomoc dle citovaného ustanovení omezena pouze na případy uplatnění práva na přístup nebo připojení, které držitel licence (tj. provozovatel distribuční soustavy, zde žalovaná) nerespektuje.

[6] Navrhovatel podal zvláštnímu senátu dne 23. 9. 2025 návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu, v němž popřel svoji pravomoc ve věci rozhodnout. Navrhuje, aby zvláštní senát rozhodl, že příslušným vydat rozhodnutí ve věci je správní orgán (ERÚ). Dále uvádí, že ERÚ nedostatečně posoudil otázku svojí věcné příslušnosti dle § 17 odst. 7 písm. c) energetického zákona. Podstatou sporu je otázka, zda došlo „k překročení rezervovaného výkonu v důsledku souběžného využití základního a záložního způsobu připojení odběrného místa“. Tato otázka se týká technických a smluvních podmínek připojení k distribuční soustavě, tedy přístupu k ní, a spadá tak pod výše uvedené ustanovení. Navrhovatel má za to, že za spory o připojení či přístup k soustavě lze považovat i spory, které se týkají technických parametrů připojení, způsobu využívání připojení i důsledků z toho plynoucích, včetně případného „účtování za překročení sjednaných parametrů“.

[7] Navrhovatel též zmiňuje nutnost odborného posouzení, zda v důsledku technické revize došlo k překročení rezervovaného výkonu ze strany žalobkyně či zda šlo o standardní technický stav v rámci sjednaných podmínek připojení. Znalost technických aspektů provozu distribuční soustavy a smluvních vztahů je právě doménou ERÚ jako specializovaného správního orgánu. Z toho dle navrhovatele plyne, že se nejedná o spor soukromoprávní povahy, nýbrž o spor, jehož rozhodnutí vyžaduje odborné posouzení technických a regulačních aspektů připojení k distribuční soustavě.

[8] Žalobkyně ve svém vyjádření zvláštnímu senátu vyjadřuje souhlas s výše uvedeným návrhem a má za to, že příslušný k rozhodnutí ve věci je ERÚ, neboť předmětem sporu je složitá problematika v oblasti energetického práva, která má návaznost i na cenové

pokračování

rozhodnutí ERÚ. K tomu obsáhle rekapituluje svoji žalobu a vývoj věci, cituje ze smlouvy o připojení LDS a rozporuje právo žalované na zaplacení sporné částky. K právní úpravě pravomoci soudu, resp. správního orgánu, uvádí jen to, že „*existuje dostatečný právní rámec pro to, aby byla celá věc postoupena k rozhodnutí Energetickému regulačnímu úřadu.*“

[9] ERÚ ani žalovaná se k návrhu nevyjádřily.

[10] Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o kompetenčním sporu dle § 5 odst. 1, případně i odst. 3, zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb.“). Vycházel z následujících skutečností a úvah.

[11] V nynější věci ERÚ usnesením čj. 12786-3/2024-ERU popřel svoji pravomoc ve věci rozhodnout. Podáním návrhu na rozhodnutí kompetenčního sporu popřel rovněž navrhovatel svou pravomoc ve věci rozhodnout o návrhu žalobkyně. Jde proto o negativní (záporný) kompetenční spor ve smyslu ustanovení § 1 odst. 2 věty druhé zákona č. 131/2002 Sb., k jehož projednání a rozhodnutí je podle § 2 odst. 1 tohoto zákona povolán zvláštní senát.

[12] Předmětem sporu je, zda § 17 odst. 7 písm. c) energetického zákona zakládá pravomoc ERÚ rozhodnout o návrhu žalobkyně či zda je naopak dána pravomoc navrhovatele. Podle tohoto ustanovení ERÚ rozhoduje *spory o připojení nebo přístupu k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě, přepravní soustavě, zásobníkům plynu a těžebním plynovodům, včetně sporů o přístupu k přeshraniční kapacitě pro přenos elektřiny, přepravu plynu nebo distribuci elektřiny nebo plynu.*

[13] K významu pojmů *připojení* a *přístup* se již zvláštní senát vyslovil v usnesení ze dne 13. 4. 2010, čj. Konf 108/2009-11, č. 2275/2011 Sb. NSS, byť na půdorysu mírně odlišného znění § 17 odst. 5 písm. c) energetického zákona, který tehdy upravoval pravomoc ERÚ. Uvedl, že u práva na **přístup** se jedná o „*právo na přenos nebo distribuci elektřiny*“. Naproti tomu právo na **připojení** popsal zvláštní senát v odkazovaném usnesení jako „*právo na fyzické připojení zařízení do elektrizační soustavy*“. Usnesení zvláštního senátu ze dne 27. 4. 2021, čj. Konf 6/2020-7, se sice týkalo jiné oblasti (elektronických komunikací a fyzického přístupu k telekomunikačním rozvodům), nicméně v něm zvláštní senát uvedl obecnější úvahu nad pojmem *přístupu* k infrastruktuře, tedy že účelem tohoto institutu je, aby vlastník kritické infrastruktury (zde žalovaná jako provozovatel distribuční soustavy) umožnil tuto infrastrukturu užívat i jiným, jemu konkurujícím, soutěžitelům (zde žalobkyni jako provozovateli LDS).

[14] Z výše podaného výkladu neurčitých právních pojmů *přístup* a *připojení* plyne, že aby byla dána pravomoc ERÚ, musel by v projednávané věci být buď spor o fyzické *připojení* k distribuční soustavě, nebo spor o právo *přístupu* k této soustavě (jako oprávnění užívat její kapacitu). Z obsahu žaloby je však patrné, že v nyní projednávané věci je předmětem sporu návrh na určení neexistence pohledávky účtované žalovanou dle smlouvy o připojení LDS. Naopak vlastní fakt, že LDS je k nadřazené distribuční soustavě připojena, resp. že žalobkyně jako provozovatel LDS má *přístup* k nadřazené distribuční soustavě sporný není.

[15] Zvláštní senát dodává, že účelem § 17 odst. 7 písm. c) energetického zákona je umožnit ERÚ efektivně, rychle a odborně kvalitně rozhodovat zejména takové spory, kdy

provozovatel dané soustavy (či jiné energetické infrastruktury), která představuje přirozený monopol, ztěžuje či znemožňuje druhé straně připojení, resp. přístup k soustavě. Pro objasnění úmyslu historického zákonodárce je třeba přihlédnout k tomu, že uvedené kompetenční ustanovení energetického zákona navazuje na čl. 32 (nyní již zrušené) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. 7. 2009, o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2003/54/ES, který upravoval povinnost členských států zajistit zavedení systému pro přístup třetích osob k přenosovým a distribučním soustavám. Možnost přístupu třetích osob k soustavám měla vést k dosažení cílů této směrnice, jimiž bylo dle její preambule mimo jiné dosáhnout „větší efektivity, konkurenceschopných cen a vyšších standardů služeb“.

[16] Také podle pozdější směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. 6. 2019, o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU, kterou byla zrušena výše citovaná směrnice 2009/72/ES, má být pro členské státy nejvyšší prioritou podpora spravedlivé hospodářské soutěže a snadného přístupu pro různé dodavatele, což spotřebitelům umožní plně využít možností, které nabízí liberalizovaný vnitřní trh s elektřinou.

[17] Rovněž judikatura Soudního dvora Evropské unie potvrzuje, že volný přístup třetích osob k přenosovým a distribučním soustavám má sloužit k dotvoření vnitřního trhu s elektřinou, fungování hospodářské soutěže a umožnění spotřebitelům vybrat si dodavatele a dodavatelům svobodně zásobovat své zákazníky (srov. rozsudek ze dne 27. 1. 2022, C-179/20, *Fondul Proprietatea SA*).

[18] Teleologický výklad § 17 odst. 7 písm. c) energetického zákona tedy vyplývá i z unijních právních předpisů a judikatury SDEU. Jen umožnění *přístupu a připojení* třetím osobám totiž vede k dosažení zamýšleného cíle, tedy k vytvoření liberalizovaného trhu s elektřinou, na němž si mohou spotřebitelé volně vybrat dodavatele. Naopak na další vztahy mezi provozovatelem přenosových a distribučních soustav a výrobcí či dodavatelem elektřiny, které mohou s *přístupem a připojením* souviset, se tato pravidla nevztahují.

[19] S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že v projednávané věci nejde o spor o připojení nebo přístup k distribuční soustavě ve smyslu § 17 odst. 7 písm. c) energetického zákona, a zvláštní senát tedy vyslovil, že v této věci je založena obecná pravomoc soudu o věci rozhodnout (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).

[20] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány (§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní] i soudy.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. ledna 2026

pokračování

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu